

La Școala generală nr. 27 Brăila

## SUCCESE ALE MICILOR MODELISTI

Am vizitat Școala generală nr. 27 din Brăila pentru a vedea „pe viu” cum se transpun în fapte pasiunile, cum se creează în rândul elevilor gustul pentru sporturile aplicative. În recreație am cunoscut pe directorul adjunct al școlii, profesorul de educație fizică Ștefan Stănculescu. Deoarece își terminase orele, ne-a invitat cu amabilitate să vedem sala de sport și apoi cercul de aerorachetomodeliști al școlii, pe care îl conduce chiar dînsul.

În încăperea care adăpostește cercul sînt, peste tot, fel de fel de planșoare și avioane în mini-

tură, pregătite parcă să-și ia zborul. Pe o masă, modelul unei nave și, alături, o rampă lansatoare de rachete. Pe pereti, multe planșuri de construcție și... fotografie.

Pasiunii vechi de a construi avioane și rachete profesorul Stănculescu i-a adăugat și pe aceea de a educa fizic. Îmbinîndu-le, a reușit să obțină rezultate foarte frumoase, în ciuda unor greutăți inerente oricărui început.

Cercul are astăzi 29 de membri, dintre care patru sînt elevi de liceu, foști elevi ai școlii (Vicele Oprea din clasa a XII-a a Liceului N. Bălcescu și Ștefan Bonocă, de la Liceul industrial de construcții de mașini au fost selecționați și testați pentru facultatea de construcții aviatice).

Aeromodeliștii cercului au câștigat în anul 1973 aproape toate titlurile de campioni județeni în campionatul juniorilor și școlarilor iar elevul Viorel Sumner, din clasa a VIII-a, a cucerit titlul de campion republican la proba de „planoare A1”. Un alt elev, Mihai Popșai, s-a clasat pe locul al IV-lea, iar echipa școlii a obținut un meritos loc 4 din 41 de echipe participante.

Membrii secției de rachetomodelism (secția este formată numai din elevi) nu s-au lăsat mai prejos. La concursul interjudețean desfășurat la Rm. Vilcea, Marcela Tănasu, din clasa a VIII-a, s-a clasat pe primul loc la racheta plană, cu un rezultat foarte bun. La concursul „Mintehnicus”, patru dintre membrii cercului au fost distinși cu medali.

Din convorbirea avută cu tovarășul Stănculescu am aflat multe lucruri interesante, printre care și

hotărîrea membrilor cercului de a participa la concursurile pionierilor și la campionatele naționale ale juniorilor și școlarilor să obțină toate titlurile de campioni județeni și să se claseze pe unul din primele trei locuri în finală.

Acest lucru ne-a fost confirmat de către dînsul, membrul cercului care se pregătește pentru aceste concursuri: Florin Ene din cl. a VII-a, Paul Oprea și Ștefan Ispas din cl. a V-a, Niculina Cernat și Alexandrina Nistea din cl. a VIII-a, Ionica Bogdan și Tudoreta Mocanu din cl. a VI-a. Am fost informați cu acest prilej că s-au construit două noi aeromodeli de performanță, al căror debut în concursuri este așteptat cu mult optimism.

Discuția noastră a continuat mult timp. Din ea am reținut că pentru profesorul Ștefan Stănculescu aviația constituie cea de a doua pasiune. Am mai aflat că, pentru participarea la campionatul național al seniorilor, cercul școlii este în căutarea unei asociații, pentru afilierea la Federația română de modelism, că cercul dis-



Un aspect de la cercul de aerorachetomodeliști al Școlii generale nr. 27 Brăila. (Fotografie realizată de cercul foto al școlii)

pune de o pistă foarte bună în parcul orașului, dar lipsa unui gard împiedică desfășurarea concursurilor sau antrenamentelor.

Am părăsit școala tirziu, cu satisfacția de a fi cunoscut un profesor îndrăgostit nu numai de meserie sa, ci și pasionat pentru construcțiile de avioane și rachete, însușind și elevilor săi aceeași frumoasă pasiune.

N. COSTIN

## BREVIAIR

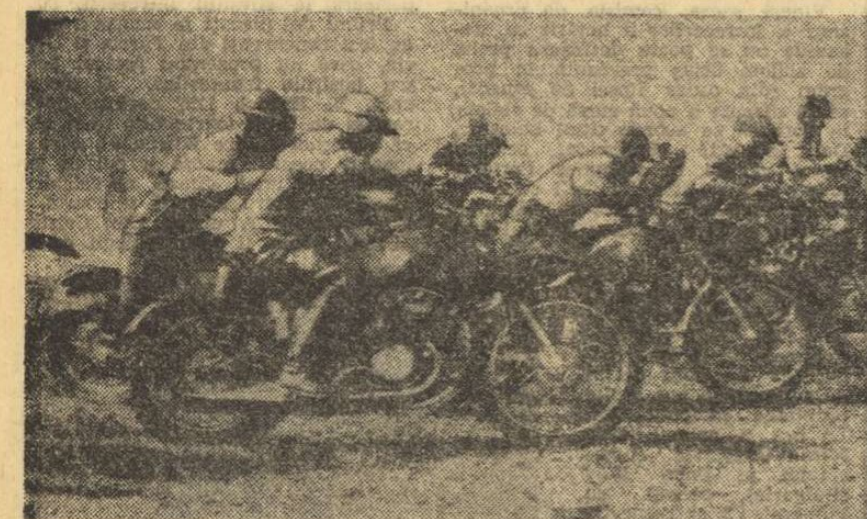
● DUPĂ AUTOMOBILUL ELECTRIC a apărut și motocicletă electrică, electropedala. Inventatorul noului vehicul este un suedez, Björn Ortenheim. Prevăzută cu două acumulatori obișnuiți, electropedala are o autonomie de 90 km și viteză la fel de mare ca și motocicletă obișnuită.

● APRINDEREA ELECTRONICĂ la motoarele de automobile și motociclete câștigă tot mai mult teren. Recent, întreprinderea Japromet din Koszalin (R.P. Polonă) a construit un dispozitiv, pe bază de tiristori, al cărui rol este de a accelera, în funcție de viteză, în funcție de consumul de benzină de circa 20 la sută și prelungirea simțitoare a duratei de funcționare a bujiilor.

● ÎN AUSTRALIA, un produs de export foarte căutat este coștelele de eucalipt. Dar a culege semințele acestui copac înalt de aproape 100 m nu e tocmai ușor. Ca urmare, Institutul de silvicultură din Canberra a angajat o serie de trăgători de elită care taie creșterile pe care se află fructele cu semințe, trăgînd în ele cu pusa.

● RECENT, RADIOAMATORII din întreaga lume au aniversat împlinirea unei jumătăți de secol de la efectuarea primei legături transatlantice între radioamatori performanți a fost realizată la sfîrșitul anului 1923, cei doi autori fiind americanul Frederick Schnell (indicativ 1M8), din orașul Hartford, Connecticut și francezul Léon Deloy (indicativ 8AB) din Nisa. A fost, pentru această perioadă, o strălucită confirmare a posibilităților undelor scurte.

# Pagina SPORTURILOR TEHNICO-APLICATIVE



Start la motocros

## MOTOCICLIȘTII ÎN PRAGUL UNUI BOGAT SEZON COMPETIȚIONAL

Interviu cu G. Mormocea, secretarul general al F.R.M.

Pentru a prezenta cîteva date despre pregătirea motocicliștilor în vederea sezonului competițional care se va deschide curînd, am avut un scurt dialog cu maestrul sportului Georgiu Mormocea, secretarul general al Federației române de motociclism.

— Înainte de a informa cititorii despre pregătirea motocicliștilor, vă rugăm să ne vorbiți despre învățămîntele refectate din activitatea anului trecut.

— Întrecerile moto de anul trecut, desfășurîndu-se în mai multe etape și în localități diferite, au realizat o largă popularizare a acestui sport tehnico-aplicativ. Spectatoarele moto, fie că au loc pe trasee specifice sau pe pista de zăgură din incinta stadioanelor, au fost urmărite cu viu interes de mii de spectatori.

Bine pregătiti s-a dovedit motocicliștii de la Poliana-Cîmpina. Ei au cucerit campionatul, la motocros clasa 250 cmc, prin Ștefan Chițu. Tot din această secție s-a evidențiat și Mihai Bănu, care în toate etapele de motocros s-a aflat în apropiere de Chițu și la mari distanțe de ceilalți concurenți.

O secție cu perspective de a-și îmbogăți palmaresul în acest nou sezon competițional este și cea a clubului sportiv Ștefan Bogdan-Ștefan. Antrenorul Otto Ștefan s-a ocupat în special de promovarea elementelor tinere. Dispunînd de trasee specifice pentru antrenamente și fiind dotat și cu motociclete noi, sperăm ca motocicliștii acestei secții să obțină rezultate și mai bune.

În dezvoltare se află și secția Torpedo-Zărnești. Sîntem în așteptarea unor rezultate mai bune, întrucît în uzina „6 Martie” se fabrică motociclete românești. Ne bucurăm faptul că Ernest Milner a cucerit titlul de campion la clasa națională, însă avem pretenția ca această secție să strălucască și la celelalte clase. Sperăm ca rezultatele motocicliștilor „de la Torpedo” să determine atît asociația, cît mai ales uzina, să acorde o atenție mai mare motociclismului.

Așteptăm rezultate și de la secțiile Locomotiva-Ploiești, Victoria-Moreni, U.R.A.-Tg. Mureș, Automobilul-Buzău, C.S.M.-Reșița, iar secțiile Unirea-Arăd, Sănătaș-Lugoj și Progresul-Pitești să depună eforturi pentru a se afirma în compe-

tițiile din acest sezon. Sperăm, în fine, să vedem ceva rezultate și de la cea mai tină secție motociclistă din țară, din Mizil.

— Ce motocicliști vor fi prezenți în competiții și după ce considerate au fost repartizate etapele de campionat în diferite orașe?

— La startul întrecerilor vom avea circa 250 motocicliști, dintre care 8 sînt maeștri ai sportului și 14 de categoria întâi de clasificare sportivă. Împărțirea etapelor celor patru campionate republicane în diferite localități a avut drept scop popularizarea sportului cu motor pe întreg teritoriul țării pentru a atrage cît mai mulți tineri la învățarea și practicarea lui.

Campionatul de motocros cuprinde opt etape. Prima se va desfășura pe traseul de la Cîmpina la 28 aprilie. Vor urma etapele de la Moreni, Orășel Gh. Gheorghiu-Dej, Cîmpulung, Băneasa, Valea de Munte, Mîncuș, Cluj, încheindu-se la 29 septembrie, pe dificilul traseu de la Tg. Jiu.

Campionatul de dirt-track se desfășoară, ca și anul trecut, în nouă etape, cîte trei pe piste de zăgură de la Arad, Sibiu și București. Prima etapă va avea loc pe stadionul din Arad, la 14 aprilie (la 15 septembrie se va desfășura acolo și finala). Sperăm ca, în curînd, să se dea în folosință și pista de dirt-track din incinta stadionului municipal Brăila, și cu această ocazie să se revitalizeze frumoasa tradiție a motociclismului din acest oraș.

Campionatul de viteză pe șosea este precedat de două concursuri republicane: la Reșița și la Cîmpulung. Etapele campionatului sînt programate la Pitești, Tg. Mureș, Drobeta Tr. Severin și la Ploiești.

În fine, campionatul republican de regularitate și rezistență se desfășoară în două etape, în județele Tulcea și Sălaj. Concurîntii vor lua startul trei zile la rînd, pe trasee diferite, iar descurtarea se va face printr-un concurs de îndemînare sau de viteză pe circuit.

— Ce perspective oferă turismul moto și ce cred că va fi mai făcut în această direcție?

— Motocicleta fiind cel mai simplu vehicul mecanic care poate fi folosit aproape pe orice timp, în orice condiții și pe orice fel de drum, avînd un consum redus de carburant, prezintă o mare atracție pentru tineret. Prin motociclism

tinerii pot folosi timpul liber în mod util, își însușesc educația tehnică și rutieră, își dezvoltă calități fizice și psihice necesare pregătirii lor pentru muncă și viață. În ce privește întrecerile moto, dorim ca acestea să devină spectacole sportive de o și mai mare atractivitate. Ceea ce ne nemulțumește este faptul că nu există inițiative locale în organizarea unor competiții populare de turism și îndemînare, la care să fie atrași cît mai mulți posibili posesori de motociclete. Acest lucru ar constitui un pas important în perfecționarea posesorilor de motociclete, în arta de a-și conduce cu abilitate, stăpînire și încredere mașina și, în al doilea rînd, s-ar depista talentele pe care le așteptăm la secțiile de performanță.

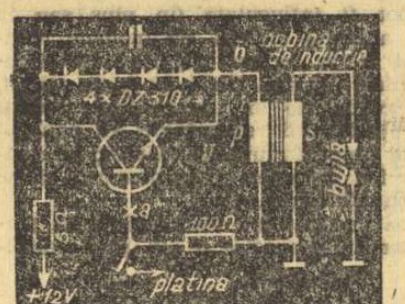
Interviu consemnat de Nicolae POPESCU

## APRINDERE ELECTRONICĂ PENTRU MOTORETA „MOBRA”

Zilele trecute, pe bulevardul Leonida Sălajian din Capitală, am întâlnit cîteva tineri discutînd în jurul unei motorete „MOBRA”. În posesorul ei, tehnicianul Constantin Gumbă, abia pridighit să răspundă la întrebările ce i s-a puneau. Am înțeles că e vorba de unele transformări și l-am rugat să le prezinte și cititorilor noștri.

— Iată, aici în această cută de plastic de lîngă bobina de inducție, se află un tranzistor, un condensator, două rezistențe și patru diode Zener (legate în serie). Toate la un loc formează aprinderea electronică a motoretei. Acest sistem îl recomand tuturor posesorilor de motorete, dar în primul rînd celor care participă la competiții. Avantajele aprinderii electronice sînt: funcționare stabilă la orice turație a motorului, consum redus de combustibil și ardere completă a amestecului. Întrucît mai puțin bușia nu se mai acracează, platina și miezulele durate de întreținere, deoarece se face mult mai ușor pe orice timp, iar viteză de deplasare crește.

Pentru a înțelege cum funcționează, trebuie să privim schema alăturată. Altmîndu-mă montajul cu contactul platinat închis, în îndemînare primim la bobinei de inducție apare o tensiune de 6 volți, iar în secundar o tensiune de peste o mie de ori mai mare. La deschiderea platinei, condensatorul C, de 0,1 microfarad la 450 volți, se încarcă cu o tensiune limitată de cele 4 diode, lucru favorizat de rezistorul AS215, aflat în stare de repaus. La reînchiderea platinei, tranzistorul conduce și suprapune peste tensiunea de 6 volți tensiunea cu care se



încălzește condensatorul și astfel, la bobinele primare apare bobina de inducție tensiune nu de 6, ci de 40-50 volți, iar în secundar bobina de inducție tensiunea este de cîteva kilovolți. Platina, care în mod normal lucrează la 3 amperi, de data aceasta funcționează în regim de 50 miliamperi. De reținut că electrozii bușiei, în cazul folosirii aprinderii electronice, vor trebui să fie la 1 mm distanță. Dacă intervine vreo pană, se poate trece la aprinderea normală, unind punctele „a” și „b”.

Se recomandă ca tranzistorul să fie cu siliciu, prevăzută cu radiator (2N2350, 2N130, 2N1313 și cu modificarea potestivă AS215 sau EFT239). De reținut, totuși, costul foarte redus al pieselor.

Mircea NIȚA

## AEROMODELIȘTII DIN BAIA MARE

În urmă cu doi ani, la Liceul industrial pentru construcții de mașini din Baia Mare a luat ființă un cerc de aeromodeliști care a primit numele cercului aviator Traian Dirjan. Sub conducerea profesorului Ștefan Orban, membrii cercului au obținut chiar din primele luni de activitate o serie de succese în concursurile locale. Apoi, în octombrie 1972, echipa liceului a participat la concursul republican al juniorilor de la Simpeleu Brașov. Cu acest prilej, elevul Florin Pop a ocupat locul I la proba de aeromodeliști planari. În anul 1973, după cîteva competiții de selecție, cei mai buni dintre membrii cercului au luat parte la campionatul republican de la Pitești, unde o comportare frumoasă au avut Aurelia Dăscă-

ga, Damian Popa, Rodica Popescu și alții.

Cu ocazia vizitei pe care le-am făcut-o, copiii ne-au vorbit despre participarea lor, împreună cu radioamatori virșinici, la campionatul republican de unde ultrascurta la „Babele” — pe creasta Bucegilor — și despre alte acțiuni la fel de atractive și frumoase. După cum spuneau, anul acesta activitatea lor va fi și mai bogată, în prezent pregătindu-se temeinic pen-

tru viitoarele competiții pionieresti, precum și pentru unele destinate radioamatorilor juniori.

H. ION

## LA TULCEA, LIPSĂ DE ÎNȚELEGERE PENTRU RADIOAMATORI

Vechiul și totuși tânărul oraș de la Dunăre impresionează pe vizitatori prin ritmul foarte rapid de dezvoltare în toate domeniile de activitate. Te întrebi, pe bună dreptate, unde sînt pregătii specialiștii de înaltă calificare necesari noulor întreprinderi industriale. Numai la uzina de aluminiu este nevoie de zeci de specialiști de sute de specialiști în electronică și automatică, la care se adaugă radiotehnicienii și telegrafistii de care au nevoie vasele de pescuit, serviciile portuare sau instalațiile ultramoderne ale noului aeroport.

Fără a se substitui școlilor de specialitate, radioclubul județean ar putea contribui și el la întărirea și chiar la preschimbarea vînturilor, cadre de electronici și radiotehnicienți. Înmîșii radioamatori din Tulcea încearcă, de ani de zile, să-și găsească și ei un loc unde să dispună de o sală de cursuri și de un atelier pentru construcții. În urmă cu cîteva timp, problema parea rezolvată, datorită sprijinului găsit la Școala profesională de petrol-chimie. Dar, curînd, s-a obținut a primit altă destinație.

Consiliul județean pentru educație fizică și sport are la dispoziție un sediu spațios, care ar putea adăposti și activitatea radioamatorilor. Dar spațiul a fost, cu multă lărgime, distribuit altor activități, radioamatorii rămînînd într-un subsol impropriu. Ei nu merita, adică, o soartă mai bună?

Petre TARȚA

I. PAOLAZZO

## ÎNCOTRO SE ÎNDREAPTĂ ZBORUL CU MOTOR?

Dintre disciplinele aviației sportive, zborul cu motor este cel mai iubit de către tineretul nostru îndrăgostit de aripi. Explicabil, deoarece avionul simbolizează euforie și măiestria, împletite cu largi cunoștințe tehnice. Și care tînar nu visează să devină un cuceritor? Dar mai există un motiv: strălucita tradiție românească în acest sport. Istoria aviației noastre este plină de figuri de mari sportivi, ași ai aerului, care au făcut din pilotaj o artă, urmînd lumea cu talentul lor în stăpînirea „mașinilor zburătoare”.

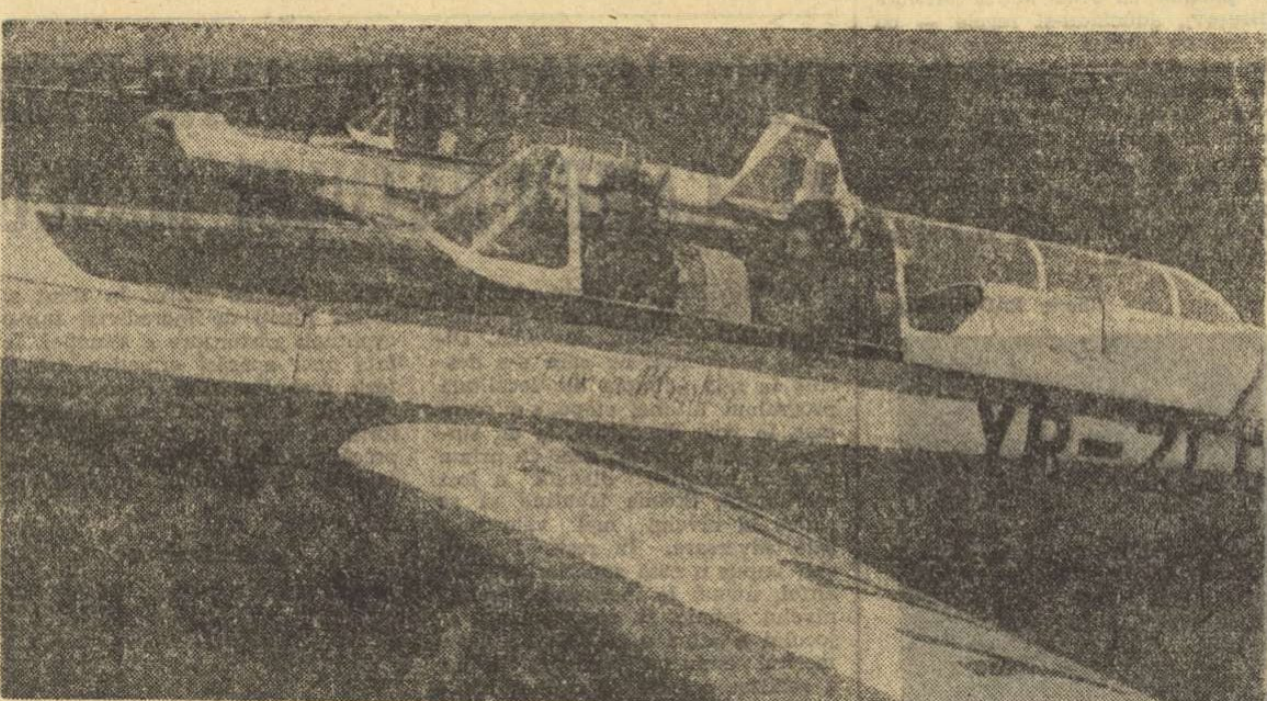
De o bună bucată de vreme, însă, activitatea sportivă în domeniul zborului cu motor a fost mult redusă, ceea ce a avut ca urmare o serie de influențe negative asupra întregii aviații sportive. În prezent, factorii care răspund de această disciplină depun susținute eforturi pentru a ridica zborul cu motor la nivelul sarcinilor majore privind pregătirea tehnico-aplicativă a tineretului, pregătirea lui pentru apărarea patriei. O seamă de succese în acest sens au fost obținute încă în anul trecut (ore de zbor duble față de anul precedent, mai mulți tineri cuprinși la pregătire etc.), dar ele nu sînt totuși pe măsura posibilităților existente. Este suficient să spunem, de pildă, că prețioasa

înzestrare tehnică de care dispunem — avioane de școală și de performanță dintre cele mai moderne — nu a fost folosită la întregul ei capacitate, ca unele aparate au stat neutilizate zile și săptămîni.

Programul elaborat de Aeroclubul Central Român pentru anul 1974 tinde să înlăture acest principal neajuns. Completat cu o serie de inițiative, el va produce un reviriment în zborul cu motor.

În primul rînd, numărul de ore de zbor va fi aproape dublat față de 1973, ceea ce înseamnă sporirea numărului de elevi cuprinși în pregătire. Începînd din acest an, se redeschide școala de zbor cu motor din cadrul Aeroclubului „Aurel Vlaicu” București, cu patru puncte de zbor, astfel că, după o întrerupere de cîteva ani, de pe aerodromul Cîlcești se vor ridica din nou în văzduh „pufl de soim”. Deocamdată ei urmează cu sîrg cursurile teoretice.

O problemă care va trebui urmată cu cea mai mare seriozitate o constituie și redeschiderea activității competiționale în zborul cu motor. Această disciplină, cea mai nouă genuri de competiții, potrivit regulamentului și calendarului sportiv al F.A.I., raliurile aeriene, adică zborul de regula-



Instantaneu pe aerodromul Aeroclubului „Mircea Zorileanu”

Foto: Șt. CIOTLOS

ritate, cu descoperirea unor puncte de control și aterizări la punct fix, ca și concursurile de acrobație. Dacă la raliuri ar exista oarecare posibilități de participare, într-o confruntare internațională de acrobație aviatice, deocamdată, noi nu putem face față. Specializarea unor piloți în zborul acrobațic constituie un lucru destul de dificil, care cere timp și mai ales profesori. În prezent, majoritatea cadrelor din aerocluburi sînt in-

structori tineri, fără prea multă experiență, de aceea însărcinarea lui Ștefan Calotă, maestrul emerit al sportului, unul dintre cei mai buni acrobați ai noștri, cu formarea unui lot de piloți de acrobație nu se pare o alegere fericită, dar vor trebui create și condițiile necesare pentru ca el să-și poată duce la îndeplinire misiunea. Aceasta, începînd cu selecția tinerilor înzestrați cu calități deosebite și terminînd cu dotarea, în pers-

pectivă, cu aparate corespunzătoare.

În ceea ce privește activitatea competițională, zborul cu motor va intra începînd din acest an în drepturile sale, prin organizarea campionatului republican de regularitate, de aterizare la punct fix și acrobație. Din păcate, cu toate că și în anul trecut a fost programată o asemenea întrecere, ea nu a mai fost organizată.

Viorel TONCEANU

## Posta paginilor

Stefan M. Ion, com. Miroși - Sursulești, jud. Argeș.

— Intr-adevăr, cataloga-

le de sermone, cataloga-

le de muzică, din libră-

rie. Pînă se va tîrîși o

noastră ediție, va sfîrșii

să vă adresați Radioclu-

bului județean din Pi-

tești (red. N. Bălcescu

203) unde, sperăm, veți

primi lămuririle necesare

și veți putea consulta

catalogul care vă interesează.

Alexandru Stanciu —

București.

Pentru construirea unui

radioreceptor, care să

recepționeze lungimile de

undă ale radioamatorilor,

adresați-vă la Radio-

clubul Central, str. Dr.

Stăleșcu 44 (telefon

37 03 13). Este bine ca, în

prealabil, să dați și exa-

menul de radioamator

receptor (nu ne îndoi-

m că posedăți cunoștințele

necesare pentru a-l tun-

ce cu succes). În felul

acesta veți putea primi

și cărți de confirmare

(QSL) de la cei pe care

li veți recepționa.

Există posibilitatea să

se proiecteze și să se

realizeze aeromodelul cu

profil laminar. Dacă

eventual aveți un drum

la București, treceți la

Federația de model-

ism (str. Vasile Conta

nr. 10) de unde veți pri-

mi amănunțit și bibliog-

rafiu necesar.

Dan Radu, București.

Înainte de a vă răs-

punde, ne permitem să

cităm un fragment din

scrierile dv. care, cre-

dem, interesează pe mulți

dintre cititori. „Din mai

1973 sînt posesorul unei

motorete Mobra 50 cu

care, după un rodaj bine

efectuat de peste 2.000

km, am făcut o excursie

de circa 1.700 km prin

tară pe itinerarul: Bucu-

rești — Sighet — Litoral

— București. Această

excursie a fost execu-

tată cu încălțarea maxi-

mă admisă (2 persoane

și bagaj, în total 130 kg).

Motocicleta s-a compor-

tat foarte bine. Am ab-

sorât, însă, cînd încăl-

țarea pe roata din spate

este prea mare pentru

durmăliile grele, de a-

ceea cead că mi-ar fi

putut fi de folos o mini-

atură de rezervă.

Ideea dv. este realiza-

bilă. Nu posedăm însă

nici un fel de șchițe sau

calcul pe care să le în-

terpretăm. Trebuie fă-